

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Laymann è Societate I: Theologiae Moralis
Compendiv[m] absolutissimum et in quinq[ue] libros
partitum**

Laymann, Paul

Moguntiae

6. De lege & legislatore Ecclesiastico.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40716

- 10 In generali meri aut mixti Imperij concessione à Principe alicui facta, non censentur ea comprehensa, quæ primi gradus, adeoque propria summæ potestatis esse solent, nisi speciatim exprimat, iuxta regulam 81. in 6. *In generali concessione non veniunt ea, quæ quis non esset verosimiliter in spe concessurus.*
- 11 Generalibus sedis Apostolicæ legatis, item Episcopis & Prælatibus, similem Episcopali Iurisdictionem obtinentibus, comperunt ea omnia, quæ sunt meri aut mixti Imperij Ecclesiastici, dempto primo gradu.

C A P. VI.

De Lege, ac Legislatore Ecclesiastico uniuersali.

- 1 Lex & Legislatrix potestas alia est Ecclesiastica, alia ciuilibus. Differunt inter se ratione originis, quia Ecclesiastica immediatè à Deo instituta, ciuilibus ab hominibus. Et ratione finis, quia lex Ecclesiastica per se ac directè versatur circa res spirituales ad salutem animarum ordinatas. Ciuilibis verò directè temporalium tantum commoditatem spectat.
- 2 Ciuilibis potestas subordinata esse debet Ecclesiasticæ ratione finis, sicut corpus animæ, naturalibus supernaturalibus, temporalia æternis.

NB. Potestas Ecclesiasticorum Præsulorum, etiam Papæ, ad aliorum regnorum iura & causas ciuilibus directè & ordinariè uia se non extendit: quia hæc diuine Potestates proprijs officijs ac dignitatibus discretæ sunt, & utraque in suo iure perfecta.

§. I.

De Summo Pontifice.

Summus Pontifex est totus Christiani Populi p^a 3
 stor, omnium Ecclesiarum caput, & Episcopus
 Episcoporum, iuxta Matth. 16. *Et ego dico tibi, quia tu
 es Petrus &c.* Et Ioannis 21. *Pasce oues meas.*

S. Petrus etiam ipsis reliquis Apostolis à Christo 4
 propositus fuit. Nam licet omnes Apostoli iurisdic-
 tionem à Christo acceperint super fideles iuxta
 Matth. 18. *Quaecunque ligaueritis super terram, e-
 runt ligata & in caelo;* tamen ut Ecclesiae Unitas sub
 vno capite & Pastore conseruaretur, vnum
 etiam reliquis Apostolis Christus præposuit Pe-
 trum, 100.

Potestas collata S. Petro super Ecclesiam Christi, 5
 non fuit tantum perfectè vniuersalis, sed etiam ordi-
 naria, siue perpetuò in successoribus duratura iuxta
 Matth. 16. *Super hanc Petrusm adificabo Ecclesiam meam,
 & Portæ inferi non praeuallebunt aduersus eam.* Sicuti e-
 nim visibilis Ecclesia Christi perpetuò duratura est,
 ita & eius fundamentum & Pastor, quod cum in
 persona S. Petri fieri non possit, in eius successoribus
 fieri debet.

Suprema Iurisdictio non confertur Papæ à Car- 6
 dinalibus per Electionem, sed à Christo prouenit vi
 promissionis factæ S. Petro. Cardinales enim tan-
 tum designant personam, cui ex vi promissionis iu-
 risdictio confertur. Quomodo enim Cardinales
 conferant potestatem, qua ipsi carent, quando qui-
 dem *nemo potest plus iuris transferre in alium, quam sibi
 competere & gnoscatur* reg. 79 in 6.

Summus Pontifex ab Ecclesia iudicari non potest 7
 nisi

nisi in causa hæresis. Cum enim potestatem suam non ab Ecclesia, sed à Christo acceperit, consequens est, ut eadem excidere non possit, nisi Christo permittente & auferente. Quod accidit 1. Si in hæresim notoriam labatur. 2. Si papa resignet Ecclesia accipiente. 3. Si exterius se gerat ut hæreticum, ideoq. Ecclesia alium eligat. 4. Tempore Schismatis; in quo Ecclesia cognoscere non possit, quis verus Pontifex sit, potest alium eligere.

8 Sedes Romana per antonomasiam Apostolica appellatur, non tantum quia in ea Principi Apostolorum Petro succeditur, sed etiam quia cum simili auctoritate Apostolica & vniuersalis gubernationis succeditur; quod nulli alteri Episcoporum concessum est: ij enim Apostolis successerunt in Episcopatu Ecclesiæ particularis, sed non in Episcopatu seu vniuersali iurisdictione erga fideles omnes.

N.B. Quod Romani Pontifices abhorreere solent à nomine Oecumenici, seu Episcopi vniuersalis, propter Constantinopolitanos Patriarchas, quibus nomen superbe sibi arrogare ausi sunt.

§. II.

De generalibus Conciliis.

9 Concilia generalia dicuntur, quæ summi Pontificis auctoritate congregata sunt, vniuersalibus Christiani Episcopis conuenientibus, (saltem potentibus venire & nemine excluso.) Ea potestatem habent vniuersales leges in Ecclesia condendi, & fidei controuersias decidendi. Decreta tamen debent mitti Romam, & à Papa confirmari. Nam Papa

extra urbem non solet in propria persona interesse Concilij.

Soli Episcopi in Concilij sententiam decisivam ¹⁰ dicunt, iure proprio & ordinario : sed ex privilegio & consuetudine etiam alijs Ecclesiasticis , non item laicis (ne quidem Imperatori) personis competere solet , iuxta illud *Joan. 20.* Attendite vobis & universo gregi, in quo vos Spiritus S. posuit Episcopos, regere Ecclesiam Dei. Quare cum omnes fideles ad Concilium venire possibile , aut conveniens non sit , eorundem capita vicem omnium representant.

§. III.

De Iure Communi Canonico.

Ius Commune Canonicum , quatenus in Scholis ¹¹ traditur, 5. partes complectitur. 1. Decretum Gratiani Monachi Benedictini , ex Sacrae Scripturae sententiis , Conciliorum & Pontificum Decretis, Romanorum Imperatorum Legibus , & Patrum dictis compilatum. 2. Quinque libros Decretalium. 3. Sextum Decretalium 4. Clementinas. 5. Et Extravagantes constitutiones.

Opus Gratiani hactenus à nullo pontifice appro- ¹² batum est, quomobrem quæ in eo adducuntur capitula, singula ad suam originem reuocanda sunt, vt appareat, quantam auctoritatem mereantur.

NB Licet Gratiani & S. Patrum Dicta nullam per se auctoritatem iuris habeant, (cum in iure condendo, non sola scientia, sed magis etiam potestas necessaria sit, iuxta c. 1. dist. 20.) tamen consuetudo obtinuit, vt in externo foro etiam illa ad causarum decisionem inseruiant.

Quinque libri decretalium sunt variorum Pontificum rescripta, à Gregorio, Nono congesta.

Sextus decretalium à Bonifacio VIII. ex diuersorum Pontificum responsis compilatus est.

Clementinæ sunt constitutiones Clementis V.

Extrauagantis sic dictæ constitutiones Ioannis XXII. aliorumque Pontificum, quæ antea extra Corpus iuris Canonici, quasi incerta sede vagabundæ, postea in Ordinem iuris redactæ sunt. His annu-mera Canones & Decreta Conciliorum generalium, Bullas variorum Pontificum, & Constitutiones extrauagantes, quæ necdum in commune Corpus iuris insertæ sunt.

13 Epistolæ & Responsa Pontificis legum vniuersalium vim obtinent, idcirco vbique allegari possunt, etiamsi ad particulares Ecclesias scribantur, nisi ex speciali causa, loco, tempore, &c. prodierint: tunc e-riam ad alias causas transferri non possunt.

Definitiones seu decreta fidei discernenda sunt à decretis morum, quæ sunt Propriè dictæ *leges*. Nam Ecclesiasticæ definitiones, siue Canones fidei ita infallibilem veritatem habent, vt nullo posteriore Concilio, vel Pontificia autoritate mutari, aut reuocari possint. Morum verò decreta siue Canones pro temporum, aliarumque circumstantiarum varietate abrogari, derogari, vel desuetudine aboleri nihil prohibet.

C A P. VII.

De particularibus Ecclesiasticis Legislatoribus, eorumque Iurisdictione.

Ecclesiasticas leges non ad vniuersam Ecclesiam, sed ad proprios subditos ferre possunt Concilia parti-